

महाराष्ट्र शासन

शैक्षणिक दिनदर्शिका

(इयत्ता नववी)

जून ते ऑगस्ट २०२०

राज्य शैक्षणिक संशोधन व प्रशिक्षण परिषद, महाराष्ट्र, पुणे

प्रेरणा व मार्गदर्शन

मा.ना.उद्धवजी ठाकरे
मुख्यमंत्री
महाराष्ट्रराज्य

मा.ना.अजित पवार
उपमुख्यमंत्री
महाराष्ट्रराज्य

प्रा.वर्षा गायकवाड
मंत्री
शालेय शिक्षण विभाग
महाराष्ट्र राज्य

मा.ओमप्रकाश उर्फ बच्चू बाबाराव कडू
राज्य मंत्री
शालेय शिक्षण विभाग
महाराष्ट्र राज्य

मा.वंदना कृष्णा(भा.प्र.से.)
अपर मुख्य सचिव
शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग
महाराष्ट्र राज्य

मा.विशाल सोळंकी(भा.प्र.से.)
आयुक्त (शिक्षण)
महाराष्ट्र राज्य

शुभेच्छा संदेश...

जीवनातील विविध समस्यांना सामोरे जाताना शिक्षणाची ज्योत तेवत ठेवणाऱ्या असंख्य बालकांसमोर कोविड-१९ मुळे एक नवीन आव्हान उभे राहिले आहे. सर्व पालक, शिक्षक, शिक्षणप्रेमी यांच्यापुढे भविष्यातील शिक्षणाच्या व्यवस्थेबाबत प्रश्न निर्माण झाले आहेत. पण पुरोगामी महाराष्ट्र या अडचणीतूनही मार्ग काढून विद्यार्थी व शिक्षक यांच्या आरोग्याला प्राधान्य देऊन विद्यार्थ्यांचे शिक्षण होत राहिल यासाठी प्रयत्न करत राहिल आणि शिक्षणातही मागे राहणार नाही याची मला खात्री आहे.

आरोग्याला प्राधान्य देऊन शिक्षण चालू ठेवता येईल काय यावर शासन पातळीवर बरीच चर्चा होऊन शाळा बंद असल्या तरी मुलांच्या शिकण्याची प्रक्रिया कायम ठेवण्यासाठी शालेय शिक्षण विभाग 'शैक्षणिक दिनदर्शिका' घेऊन येत आहे. शिक्षण विभागाच्या या प्रयत्नांना सर्व शिक्षक, विद्यार्थी, शाळा व्यवस्थापन समिती व पालकांनी सकारात्मक प्रतिसाद द्यावा असे आवाहन मी या निमित्ताने करते.

सर्वांना नवीन शैक्षणिक वर्षाच्या शुभेच्छा!

प्रा.वर्षा गायकवाड
मंत्री
शालेय शिक्षण विभाग
महाराष्ट्र राज्य

मनोगत

महाराष्ट्रातील सर्व विद्यार्थी, पालक आणि शिक्षकांना नवीन शैक्षणिक वर्षाच्या हार्दिक शुभेच्छा!

कोविड-१९ च्या प्रादुर्भावामुळे मागील काही दिवसांपासून आपण अनेक संकटांचा सामना करत आहोत. आरोग्य आणि दैनंदिन उदरनिर्वाहाचा प्रश्न असणाऱ्या असंख्य बालकांना परिस्थितीमुळे शिक्षण सोडण्याची वेळ येऊ नये तसेच शिक्षणाशी, शिक्षकांशी त्यांचा संबंध तुटू नये यासाठी मागील २ महिन्यांपासून आम्ही 'शाळा बंद, पण शिक्षण आहे...' ही अभ्यासमाला सुरु ठेवली होती आणि त्याला महाराष्ट्रभरातून प्रचंड प्रतिसाद मिळाला. शैक्षणिक वर्ष २०२०-२१ मध्ये १५ जूनपासून सर्व महाराष्ट्रात प्रत्यक्ष शाळा सुरु करण्यात अनेक अडचणी आहेत. त्यामुळे आपण डिजिटल माध्यमातून शिक्षण देण्याचा निर्णय घेतला आहे. या पार्श्वभूमीवर राज्य शैक्षणिक संशोधन व प्रशिक्षण परिषदेने शैक्षणिक दिनदर्शिकेची निर्मिती केली आहे. या शैक्षणिक दिनदर्शिकेचा वापर शिक्षक, पालक यांनी अत्यंत विचारपूर्वक करून विद्यार्थ्यांचे शिकणे अधिक समृद्धकरणे आवश्यक आहे. प्रत्यक्ष शाळा सुरु होत नाहीत तोपर्यंत विद्यार्थी शैक्षणिक दिनदर्शिकेचा वापर करून आपल्या सवडीनुसार आणि वेळेनुसार शिक्षण घेऊ शकणार आहेत. यामध्ये अध्ययन पूरक साहित्य, कृती, स्वाध्याय यांचा अंतर्भाव करण्यात आला आहे. आम्ही दीक्षा, रेडिओ, टेलिव्हिजन, अध्ययन व्यवस्थापन प्रणाली (LMS) इत्यादी माध्यमातून विद्यार्थ्यांपर्यंत पोहोचण्यासाठी प्रयत्नशील असून त्याचाच एक भाग म्हणून शैक्षणिक दिनदर्शिका तयार करण्यात आली आहे. या उपक्रमास शिक्षक, पालक व विद्यार्थी सकारात्मक प्रतिसाद देतील आणि शिक्षणाची प्रक्रिया सुरु ठेवतील अशी मला आशा आहे.

शैक्षणिक दिनदर्शिकेचा प्रमुख उद्देश हा या संकटाच्या कालावधीमध्ये देखील विद्यार्थी शिक्षणप्रवाहात रहावा हाच आहे. आरोग्यासोबतच विद्यार्थ्यांचे शिक्षण हे ही महत्वाचे आहे. यासाठीच घरी बसून देखील विद्यार्थी शैक्षणिक दिनदर्शिकेचा वापर करून त्याच्या वेळेनुसार शिकू शकणार आहे. शाळा बंदच्या कालावधीमध्ये नवीन शैक्षणिक वर्षाच्या प्रारंभीच्या अनुषंगिक कृती तसेच अध्ययन अनुभव पूर्णतः देणे शक्य होणार नाही पण काही अध्ययन अनुभव हे या उपलब्ध ई-साहित्याच्या माध्यमातून देणे नक्कीच शक्य होणार आहे.

दिनकर पाटील

संचालक

राज्य शैक्षणिक संशोधन व प्रशिक्षण

परिषद, महाराष्ट्र, पुणे

शैक्षणिक दिनदर्शिका

नमस्कार विद्यार्थी मित्रहो,

सध्या कोविड-१९ या रोगामुळे संपूर्ण जग विविध समस्यांना सामोरे जात आहे. त्याला शिक्षणक्षेत्रही अपवाद नाही. जगभरातील शाळा-महाविद्यालये अनिश्चित काळासाठी बंद आहेत. शिक्षक, विद्यार्थी, पालक हे सर्वजण शाळा कधी सुरु होणार याविचारात आहेत. शाळा सुरु करता येत नसल्या तरी शिकणे जास्तीत जास्त समृद्ध करता येऊ शकेल का याचा विचार शासनपातळीवरही होत आहे.

शैक्षणिक वर्ष २०२०-२१ मध्ये विद्यार्थ्यांच्या शिक्षणासाठी दीक्षा ऍप, रेडिओ, टेलिव्हिजन,अध्ययन व्यवस्थापन प्रणाली (LMS) यांचा वापर करण्यासाठी सुद्धा शासन प्रयत्नशील आहे. त्याचाच एक भाग म्हणून दीक्षा ऍप्लिकेशनचा वापर मुलांच्या अध्ययनासाठी करण्याचा एक छोटासा प्रयत्न शैक्षणिक दिनदर्शिकेच्या रूपात आम्ही करत आहोत. शैक्षणिक दिनदर्शिका स्मार्ट पीडीएफ रूपात असून यामध्ये दिलेल्या अध्ययन स्रोतांवर स्पर्श केल्यास संबंधित ई-साहित्य आपल्यासमोर व्हिडिओरूपामध्ये दिसेल. शैक्षणिक दिनदर्शिका पाहताना इंटरनेट कनेक्टिव्हिटीची समस्या जाणवत असल्यास रेंज आहे अशा ठिकाणी जाऊन संबंधित ई-साहित्य दीक्षा ऍप्लिकेशनवरून आपण डाऊनलोड करू शकतो व इंटरनेट कनेक्टिव्हिटी नसलेल्या ठिकाणी ऑफलाईन वापरू शकतो.

महाराष्ट्र राज्यातील सर्वच विद्यार्थी व पालक सहजपणे वापर करू शकतील असा जून, जुलै व ऑगस्ट २०२० या महिन्यांसाठीचा अध्ययन साहित्यस्रोतांचा संच शैक्षणिक दिनदर्शिकेच्या रूपामध्ये आपणा सर्वांसाठी उपलब्ध करून देत आहोत. प्राप्त परिस्थितीत उपलब्ध अध्ययन स्रोतांच्या मदतीने तयार केलेल्या शैक्षणिक दिनदर्शिकेस शिक्षक, पालक व विद्यार्थी सकारात्मक प्रतिसाद देतील असा विश्वास वाटतो. शैक्षणिक दिनदर्शिकेचा उपयोग आपल्या पाल्याचे किंवा आपल्या विद्यार्थ्यांचे अध्ययन सुकर करण्यासाठी नक्कीच होईल अशी आशा आहे.

शैक्षणिक दिनदर्शिका विद्यार्थ्यांनी पालक आणि शिक्षकांच्या मार्गदर्शनाखाली वापरावयाची आहे. तसेच शिक्षकांनी फोन कॉल, व्हाट्सअप या माध्यमातून विद्यार्थी आणि पालक यांच्या संपर्कात राहून शैक्षणिक दिनदर्शिकेच्या साह्याने मुलांचे शिक्षण आनंददायी कसे होईल यासाठी प्रयत्न करावयाचा आहे. विद्यार्थ्यांनी शैक्षणिक दिनदर्शिकेचा वापर करत असताना पालक आणि घरातील इतर वडीलधारी मंडळी तसेच मोठे बहीण-भाऊ यांच्या देखरेखीखाली अध्ययन साहित्य वापरावे. शैक्षणिक दिनदर्शिकेमध्ये अध्ययनस्रोत म्हणून दीक्षा ऍप वरील संबंधित घटकांचे ई साहित्य दिले आहे. या साहित्याचा वापर संदर्भ म्हणून करण्यापूर्वी शिक्षकांशी चर्चा करणे आवश्यक आहे त्याचप्रमाणे शिक्षकांच्या सूचनेनुसार पाठ्यपुस्तकांचाही वापर आवश्यक आहे.

केवळ शैक्षणिक दिनदर्शिका पुरवल्याने विद्यार्थ्यांचा अभ्यास पूर्ण होणार नसून शिक्षकांनी सतत पालक व विद्यार्थ्यांच्या संपर्कात राहणे त्यांच्याशी चर्चा करणे, त्यांना काही प्रश्न विचारणे या माध्यमातून विद्यार्थ्यांचे सातत्यपूर्ण सर्वकष मूल्यमापन करावे. विद्यार्थ्यांवर सतत ऑनलाईन चाचण्यांचा मारा करणे योग्य नाही. त्याचप्रमाणे लेखी गृहपाठ, स्वाध्याय आणि चाचण्यायामुळे विद्यार्थ्यांचे अध्ययन कंटाळवाणे होणार नाही याचीही दक्षता शिक्षकांनी घेणे आवश्यक आहे. त्याच प्रमाणे विद्यार्थीनिहाय या नियोजनामध्ये लवचिकता सुद्धा असावी.

शिक्षकांसाठी सूचना :

1. शैक्षणिक दिनदर्शिका सर्व शिक्षकांनी आपल्या सर्व विद्यार्थ्यांपर्यंत पोहचवावी.
2. शैक्षणिक दिनदर्शिका विद्यार्थ्यांनी वापरायला सुरु करण्यापूर्वी शिक्षकांनी सर्व वापरकर्त्या विद्यार्थ्यांशी व पालकांशी फोन, व्हिडीओ कॉल, ग्रुप कॉल, कॉन्फरन्स कॉल करून संवाद साधावा आणि शैक्षणिक दिनदर्शिका वापरून अभ्यास कसा करावा याबद्दल मार्गदर्शन करावे.
3. वर्गशिक्षकांनी विद्यार्थ्यांशी संवाद साधताना फक्त अभ्यासबद्दल बोलू नये. हा संवाद अनौपचारिक असावा. विद्यार्थी, कुटुंब, सध्याची दिनचर्या व घरात सध्या स्वीकारलेली जबाबदारी, आजूबाजूच्या परिस्थितीबाबत त्याचे मत याबद्दल चर्चा करून शिक्षक - विद्यार्थी संबंध दृढ होतील याची काळजी घ्यावी.

4. वर्गशिक्षकांनी, विषयशिक्षकांनी पाठ शिकताना पुस्तकाचा कसा वापर कसा करावा याबद्दल सूचना घाव्यात.
5. प्रत्येक पाठाचे ई-साहित्य बघण्यापूर्वी व बघितल्यानंतर काय करावे याबद्दलही विद्यार्थ्यांना सांगावे.
6. त्याचप्रमाणे पाठातील ई-साहित्याशी संबंधित समांतर उपक्रम आणि स्वाध्याय ह्याबाबतीत विद्यार्थ्यांशी संवाद साधावा.
7. नियमित अभ्यासाला पर्याय म्हणून आपण दीक्षा ऍपचा वापर आपण करत नाही आहोत तर शिक्षक आणि विद्यार्थी यांच्यातील आंतरक्रियेतून जे विद्यार्थ्यांचे अध्ययन घडते त्याला पूरक साहित्य किंवा शैक्षणिक साहित्य म्हणून ई - साहित्याचा वापर करणे अपेक्षित आहे.
8. शैक्षणिक दिनदर्शिकेमध्ये देण्यात आलेल्या कृतीशिवाय शिक्षकांनी आपल्या स्तरावर इतर आवश्यक कृती व उपक्रम विद्यार्थ्यांना पुरविण्यास हरकत नाही.

शैक्षणिक दिनदर्शिका वापरण्यासाठी विद्यार्थी व पालक यांच्याकरिता महत्वाच्या सूचना :

1. शैक्षणिक दिनदर्शिका म्हणजे पाठ्यपुस्तकातील पाठांवर आधारित नियोजन असून त्याचा उद्देश विद्यार्थ्यांचे अध्ययन सुलभ करणे हा आहे.
2. शैक्षणिक दिनदर्शिकेनुसार अध्ययन करताना यावर्षी आपल्याला पुरवलेल्या नवीन पाठ्यपुस्तकांचा उपयोग करावा.
3. दीक्षाऍप पाहण्यापूर्वी एकदा पाठ्यपुस्तकातून संबंधित पाठ वाचावा. त्याचप्रमाणे ई-साहित्य पाहिल्यानंतरही ई-साहित्यातील अध्ययन घटक पुन्हा वाचणे अधिक फायदेशीर ठरेल.
4. पाहिलेल्या आणि वाचलेल्या अध्ययन घटकांत काही समस्या असल्यास ती आपले पालक, घरातील ज्येष्ठ व्यक्ती, मोठे बहीण-भाऊ शिक्षक यांच्याशी चर्चा करावी.
5. एक पाठ अभ्यासून संपल्यानंतर त्यावरील स्वाध्याय पूर्ण करावा व शक्य झाल्यास तो घरातील ज्येष्ठांकडून तपासून घ्यावा.
6. दररोज प्रत्येक विषयाचा अभ्यास करण्याची सवय लावून घ्या.
7. ठराविक कालावधीनंतर शिक्षकांनी पाठवलेल्या चाचण्याही सोडवा.
8. ई-साहित्य वापरताना घरातील ज्येष्ठ व्यक्तींच्या सानिध्यातच रहा.
9. ई-साहित्य सलगपणे न पाहता प्रत्येक विषय संपल्यानंतर थोडी विश्रांती घ्या. मोबाईल किंवा इलेक्ट्रॉनिक गॅजेट काही वेळासाठी दूर ठेवा.
10. इ.१ ली व २ रीच्या विद्यार्थ्यांनी दीक्षा ऍप व पाठ्यपुस्तक घरातील वडीलधाऱ्या मंडळींच्याच मदतीने वापरायचे आहे.
11. आवश्यक तेथे सांगितलेल्या कृती, प्रयोग किंवा उपक्रम करण्यापूर्वी वडीलधाऱ्या मंडळींना त्याची कल्पना द्या अथवा त्या कृती किंवा उपक्रम त्यांच्या मदतीनेच करा.
12. शैक्षणिक दिनदर्शिकेमधील लिंक open होत नसल्यास सदर घटकाशी संबंधित ई-साहित्य DIKSHA APP च्या माध्यमातून आपणास पाहता येईल. यासाठी DIKSHA APP आपल्या मोबाईल मध्ये DOWNLOAD करून घ्यावे. तसेच पाठ्यपुस्तकामध्ये देण्यात आलेल्या QR CODE DIKSHA APP मधून SCAN करून ही पाहता येईल.

DIKSHA APP DOWNLOAD करण्यासाठी [येथे क्लिक करा](#)

राज्य शैक्षणिक संशोधन व प्रशिक्षण परिषद, महाराष्ट्र, पुणे

शैक्षणिक दिनदर्शिका

(इयत्ता नववी)

माहे - जून, जुलै, ऑगस्ट २०२०

इयत्ता – नववी

माहे – जून २०२०

विषय – मराठी

आ ठ व डा	अध्ययन निष्पत्ती	पाठाचे नाव	अध्ययन स्रोत	विद्यार्थी कृती
३	श्रवण क्षमतेचा विकास विनोद, गाणे, कथा, कविता, संवाद ऐकून आनंद घेता येणे	बंध वंदेमातरम	येथे क्लिक करा येथे क्लिक करा	सदर गीत तालासुरात म्हणावे. विविध देशभक्तीपरगीतांचेश्रवण करावे व त्यामधील रस ओळखावा. पाठ्यपुस्तकातील पृष्ठ क्रमांक २ वरील ग.दि.माडगूळकर यांच्या विषयीची माहिती वाचावी व त्यांचे लेखन साहित्य मिळवून त्यांच्या लेखनाची वैशिष्ट्ये समजून घ्यावीत.
४	अलंकार ओळखता येणे व त्याचा लेखनांत उपयोग करता येणे.	संतवाणी जैसा वृक्ष नेणे	येथे क्लिक करा	अभंगवाणीच्या खाली देण्यात आलेला स्वाध्याय पूर्ण करा. अभंग तालासुरात म्हणा. वृक्षवल्ली आम्हा सोयरे वनचरे हा किंवा यासारखे पर्यावरणाचे महत्त्व सांगणारे अभंग शोधूनतेवाचा. पाठ्यपुस्तकातील पृष्ठ क्रमांक ५ वरील रूपक अलंकार समजून घ्या व त्याची उदाहरणे शोधून वहीत लिहा.

माहे - जुलै २०२०

विषय - मराठी

आ ठ व डा	अध्ययन निष्पत्ती	पाठाचे नाव	अध्ययन स्रोत	विद्यार्थी कृती
१	अलंकार ओळखता येणे व त्याचा लेखनांत उपयोग करता येणे.	संतवाणी ब. धरिला पंढरीचा चोर	येथे क्लिक करा	अभंग तालासुरात म्हणा पाठ्यपुस्तकातील स्वाध्याय पूर्ण करा. दोन्ही अभंगातील काव्यसौंदर्य भाषा व रचना इत्यादी वैशिष्ट्ये ओळखा. इंटरनेट, ग्रंथालय, शिक्षक किंवा पालकांशी संवाद साधून संत कवयित्रींची माहिती मिळवा.
२	विविध बोलीभाषासमजपूर्वक व लक्षपूर्वक ऐकता येणे. विविध साहित्य प्रकाराच्या सादरीकरणाचे मूल्यमापन करता येणे.	कीर्ती कठीयाचा दृष्टांत	येथे क्लिक करा येथे क्लिक करा	पाठ काळजीपूर्वक वाचा. त्या खालील स्वाध्याय पूर्ण करा. अभंग व दृष्टांत यातील साम्य भेद शोधा. प्रमाणभाषा, बोलीभाषा किंवा प्राचीन भाषा यांचे वेगळेपण शोधा. पाठ्यपुस्तकातील पृष्ठ क्रमांक ९ वरील व्यतिरेक अलंकार समजून घ्या व त्याची उदाहरणे वहीमध्ये लिहा.
३	घटना प्रसंग यावर आधारित चिकित्सक विचार करून लेखन करता येणे.	नात्यांची घट्ट वीण	येथे क्लिक करा	सर्व व्हिडिओ काळजीपूर्वक ऐका. आपल्या कुटुंबातील सदस्य व नातेवाईक यांच्यातील संबंधाविषयी विचार करा. पाठातील आशय व स्वतःच्या संबंधाने नात्याची वीण दर्शविणारा तक्का तयार करा.

	दिलेल्या विषयावर स्वतंत्रपणे विचार करून लेखन करता येणे			लेखिकेने पाठात वापरलेले भाषासौंदर्य (उदा. वाक्प्रचार, म्हणी, बोलीभाषेतील शब्द, अलंकारिक भाषा इत्यादी) ओळखा व लिहा. पाठ्यपुस्तकातील पृष्ठ क्रमांक १२ वरील स्वमत या मध्ये दिलेल्या विषयावरती लेखन करा. प्रस्तुत पाठ किमान दोन वेळा काळजीपूर्वक वाचा
४	दिलेल्या उताऱ्याच्या आशयाची मध्यवर्ती कल्पना, विचार, सारांश समजावून घेऊन लेखन करता येणे.	एक होती समई	येथे क्लिक करा येथे क्लिक करा	व्हिडीओ लक्षपूर्वक ऐका. पाठाचे आरोहअवरो-हासह वाचन करा. पाठ्यपुस्तकातील स्वाध्याय पूर्ण करा. समाजातील विविध घटकांसाठी काम करणाऱ्या व्यक्ती किंवा संस्था यांच्या कार्याची माहिती मिळवा. किंवा शिक्षण समाजापर्यंत पोहोचविण्यासाठी काम करणाऱ्या महिला समाजसुधारकांची मुलाखत घ्या. पाठ्यपुस्तकातील पृष्ठ क्र.१६वरील दृष्टांत अलंकार समजून घ्या व या अलंकारांची उदाहरणे शोधून वहीत लिहा.

माहे - ऑगस्ट २०२०

विषय - मराठी

आ ठ व डा	अध्ययन निष्पत्ती	पाठाचे नाव	अध्ययन स्रोत	विद्यार्थी कृती
१	<p>विविध सामाजिक समस्या व्यंगचित्रांच्या माध्यमातून मांडता येणे.</p> <p>अलंकार ओळखता येणे व त्याचा लेखनांत उपयोग करता येणे.</p>	<p>हास्यचित्रांतली मुलं (स्थूलवाचन)</p>	<p>येथे क्लिक करा</p> <p>येथे क्लिक करा</p>	<p>पाठ दोनवेळा काळजीपूर्वक वाचा. व त्याच्या खालील स्वाध्याय सोडवा.</p> <p>आपल्या मित्राचे चित्र काढण्याचा प्रयत्न करा. वृत्तपत्रातील व्यंगचित्रांचे कात्रणे मिळवून त्यातील संवाद वाचा.</p> <p>कोणकोणत्या वृत्तपत्रांतून व्यंगचित्रे प्रकाशित होतात याची माहिती मिळवा.</p> <p>आतापर्यंत होऊन गेलेल्या व्यंगचित्रकारांची माहिती इंटरनेटच्या साह्याने मिळवा.</p> <p>पाठ्यपुस्तकातील पृष्ठ क्रमांक 21 वरील चेतनगुणोक्ती अलंकार अभ्यासा व चेतनगुणोक्ती अलंकाराची उदाहरणे वहीत लिहा.</p>
२	<p>गीत, समूहगीते, कविता वक्त्यांचीभाषणे व विविध साहित्य प्रकारांच्या ध्वनिफिती समजपूर्वक ऐकता येणे.</p> <p>कविता ऐकून आनंद घेता येणे</p>	<p>या झोपडीत माझ्या कविता</p>	<p>येथे क्लिक करा</p>	<p>दिलेल्या लिंक वर क्लिक करून कविता काळजीपूर्वक ऐका.</p> <p>कवितेत आलेले यमक साधणारे शब्द वहीत लिहा.</p> <p>पाठ्यपुस्तकातील स्वाध्याय पूर्ण करा.</p>

	<p>म्हणी, वाक्प्रचार, शब्दसमूह, सुभाषिते यांचा वापर करून प्रभावी लेखन करता येणे</p> <p>विविध साहित्याचे समजपूर्वक वाचन करून त्याचा आस्वाद घेता येणे</p>		<p>येथे क्लिक करा</p> <p>येथे क्लिक करा</p> <p>येथे क्लिक करा</p>	<p>पाठ्य पुस्तकातील झोपडी व महालयांच्यातील संवादाची कल्पना करून संवादलेखन करा.</p> <p>पाठ्यपुस्तकातील पृष्ठ क्रमांक 24 वरील म्हण ही संकल्पना समजावून घ्या व या पाठात आलेल्या किंवा तुम्हाला माहित असलेल्या म्हणींचा संग्रह करा.</p> <p>राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज यांचे ग्रामगीता हे पुस्तक मिळवून ते वाचा.</p>
३	<p>विविध साहित्याचे समजपूर्वक वाचन करून त्याचा आस्वाद घेता येणे. योग्य आरोह-अवरोह व विरामचिन्हे यांची दखल घेऊन अर्थपूर्ण प्रकट वाचन करता येणे.</p> <p>घर व परिसरातील अनौपचारिक विषयांवरील संवाद ऐकता येणे.</p> <p>घटना, प्रसंग यावर आधारित चिकित्सक विचार करून त्याबाबत लेखन करता येणे.</p> <p>नवरस ओळखता येणे व त्यांचा लेखनात उपयोग करता येणे. त्यांचा आस्वाद घेता येणे.</p>	दुपार	<p>येथे क्लिक करा</p> <p>येथे क्लिक करा</p> <p>येथे क्लिक करा</p>	<p>सोबतची लिंक क्लिक करून पाठ काळजीपूर्वक ऐका.</p> <p>पाठाखालील स्वाध्याय पूर्ण करा.</p> <p>शेतकरी नोकरदार विद्यार्थी गृहिणी यांच्या आयुष्यातील दुपारच्या अनुभवांची माहिती मिळवा.</p> <p>दिवसाच्या विविध प्रहरातील घटनांचे निरीक्षण नोंदवा.</p> <p>पाठ्यपुस्तकातील पृष्ठ क्रमांक 29 वरील भाषा अभ्यास यामध्ये दिलेली रसविचार ही संकल्पना समजावून घ्या.</p> <p>इयत्ता नववीमध्ये आत्तापर्यंत अभ्यासलेल्या कवितेमधून प्रकट होणारे रस कोणते ते लिहा.</p>
४	<p>विविध साहित्य प्रकाराच्या माध्यमातून आपले विचार व्यक्त करता येणे किंवा</p>	अभियंत्याचे दैवत डॉ. विश्वेश्वरय्या	येथे क्लिक करा	प्रस्तुत पाठ लक्षपूर्वक ऐका.

<p>साहित्यातील विचार समजावून घेता येणे.</p> <p>दिलेल्या उताऱ्यातील आशयाचीमध्यवर्ती कल्पना, सारांश, विचार समजून घेऊन लेखन करता येणे.</p>	<p>येथे क्लिक करा</p>	<p>आरोह-अवरोह सह काळजीपूर्वक वाचन करा.</p> <p>चरित्र या साहित्य प्रकाराचे वैशिष्ट्ये नोंदवा.</p> <p>स्वाध्याय पूर्ण करा.</p> <p>प्रस्तुत पाठातून तुम्हालाकोणता विचार किंवा संदेश मिळाला तो सविस्तर लिहा.</p> <p>पृष्ठ क्रमांक 33 वरील भाषाभ्यास ही चौकट काळजीपूर्वक समजावून घ्या.</p>
---	---------------------------------------	---

माहे – जून २०२०

विषय – गणित भाग १ व भाग २

आ ठ व डा	अध्ययन निष्पत्ती क्रमांक	पाठाचे नाव	अध्ययन स्रोत	विद्यार्थी कृती
१	विद्यार्थ्यांनी पाठ्यपुस्तकातील क्षमता विधाने अभ्यासावीत.	संच प्रस्तावना संच – संकल्पनासंच लिहिण्याच्या पद्धती १)यादी पद्धत संच लिहिण्याच्या पद्धती २) गुणधर्म पद्धत	येथे क्लिक करा येथे क्लिक करा	दैनंदिन जीवनातील संचाची ५ व संच नसलेले ५ समूह उदाहरणे लिहा तसेच नैसर्गिक, पूर्ण, पूर्णांक, परिमेय व अपरिमेय संख्या तसेच वास्तव संख्या संच लिहा. पाठ्यपुस्तक पान क्रमांक १ वरील संचांचे संच आहे किंवा नाही याप्रकारात वर्गीकरण करा.व्हिडीओ पहिल्यानंतर पुढील संच यादी पद्धतीने लिहा. १)आठवड्याचे वार २)इंद्रधनुष्यातील रंग ३)स्वतःच्या नावातील इंग्रजी अक्षरे

				<p>४)आई किंवा वडिलांच्या मोबाईल क्रमांकातील अंक</p> <p>५)वर्षाचे महिने</p> <p>सराव संच १.१ मधील प्रश्न क्रमांक १ व ४ सोडवा</p>
२	<p>विद्यार्थ्यांनी पाठ्यपुस्तकातील क्षमता विधाने अभ्यासावीत.</p>	<p>भूमिती मधील मूलभूत संकल्पना प्रस्तावना बिंदु, रेषा आणि प्रतल बिंदूचे निर्देशक आणि त्यातील अंतर</p>	<p>येथे क्लिक करा</p> <p>येथे क्लिक करा</p> <p>येथे क्लिक करा</p>	<p>•भूमिती या शब्दाचा अर्थ, उगम समजून घ्या.</p> <p>•प्राचीन काळाच्या भूमितीच्या वापरासंबंधी जाणून घ्या. अधिक माहितीसाठी Google वापरून पहा.</p> <p>•बिंदु,रेषा, आणि प्रतल या संकल्पना उदहरणाने समजून घ्या. तुमच्या वहीत आकृत्या काढून नावे द्या.</p> <p>•आजूबाजूच्या परिसरात वरील कोणत्या गोष्टी आढळतात त्यांची यादी करा.</p> <p>•GeoGebra नावाचे सॉफ्टवेअर मोबाईल वर डाउनलोड करा. www.geogebra.org</p> <p>•वरील घटकावर आधारित छोटी चाचणी सोडवा.</p> <p>•संख्या रेषा काढा आणि त्यावर कमीत कमी पाच बिंदु ओळीने दाखवा. त्यांना नावे द्या. बिंदुचे निर्देशक लिहा.</p> <p>•संख्या रेषेवर दाखवलेल्या दोन बिंदुमधील अंतर सूत्र वापरून काढा.</p> <p>•प्रश्नसंग्रह १.१ मधील पहिला प्रश्न सोडवा.</p>

माहे – जुलै २०२०

विषय – गणित भाग १ व भाग २

आ ठ व डा	अध्ययन निष्पत्ती क्रमांक	पाठाचे नाव	अध्ययन स्रोत	विद्यार्थी कृती
१	विद्यार्थ्यांनी पाठ्यपुस्तकातील क्षमता विधाने अभ्यासावीत.	संच -संचाचे प्रकार १) एकघटक संच २) रिक्त संच ३) सांत संच ४) अनंत संचसमान संचवेन आकृती	येथे क्लिक करा येथे क्लिक करा येथे क्लिक करा	व्हिडीओमध्ये दिलेल्या संचाचे संचांच्या प्रकारात वर्गीकरण करा.. तसेच सराव संच १.२ सोडवा. व्हिडीओमध्ये संकल्पना समजावून सांगण्यासाठी दिलेली उदाहरणे तसेच सरावासाठी घेतलेली उदाहरणे लक्षपूर्वक समजावून घ्या व स्वतःच्या कल्पनेन समान संचाची २ व असमान संचाची २ उदाहरणे तयार करा. व्हिडीओमध्ये संकल्पना समजावून सांगण्यासाठी दिलेली उदाहरणे तसेच सरावासाठी घेतलेली उदाहरणे लक्षपूर्वक समजावून घ्या व स्वतःच्या कल्पनेने कोणतेही ५ संच वेन आकृतीच्या सहाय्याने दाखवा.
२	विद्यार्थ्यांनी पाठ्यपुस्तकातील क्षमता विधाने अभ्यासावीत.	भूमिती मधील मूलभूत संकल्पना- दरम्यानता रेषाखंड, एकरूप रेषाखंड एकरूप रेषाखंडाचे गुणधर्म रेषाखंडाचा मध्यबिंदू	येथे क्लिक करा येथे क्लिक करा येथे क्लिक करा	<ul style="list-style-type: none"> आधी काढलेली संख्या रेषा काढा. त्यात कोणते बिंदु कोणत्या दोन बिंदूच्या मध्ये आहेत ते लिहा. घरातील कोणतेही दोन कोपरे लक्षात घ्या. त्यांच्या दरम्यान कोणतीही एक वस्तु ठेवा . पावलं मौजून दरम्यानता तपासा. Video मधील उदाहरणे लक्षपूर्वक पहा आणि तुम्ही सोडवायचा प्रयत्न करा. प्रश्न संग्रह १.१ सोडवायचा प्रयत्न करा. रेषाखंड ही संकल्पना समजून घ्या. तुमच्या वहीत दोन रेषाखंड काढा. त्यांची लांबी मोजा.

४	विद्यार्थ्यांनी पाठ्यपुस्तकातील क्षमता विधाने अभ्यासावीत.	भूमिती मधील मूलभूत संकल्पना- सशर्त विधाने आणि व्यत्यास यूक्लिड गृहितक	येथे क्लिक करा येथे क्लिक करा येथे क्लिक करा	व्हिडीओच्या सहाय्याने विद्यार्थ्यांनी दोन संचांचा संयोग संच क्रिया समजावून घ्या. संयोग क्रिया कशी करतात हे सरावासाठी असलेल्या उदाहरणांच्या सहाय्याने समजावून घ्या. प्रश्नसंच १ मधील प्रश्न क्रमांक ७ सोडवा. व्हिडीओच्या सहाय्याने संयोग क्रियेचे गुणधर्म समजावून घ्या. प्रत्येक गुणधर्माकरिता स्वतःच्या मनाने एक-एक उदाहरण तयार करा. संचातील घटकांची संख्या म्हणजे काय ते व्हिडीओच्या सहाय्याने समजावून घ्या व पुढील सूत्र कसे आले याबाबतचे उदाहरण अभ्यासा. $n(A \cup B) = n(A) + n(B) - n(A \cap B)$ सरावसंच १.४ मधील उदाहरण क्रमांक ५ सोडवा. व्हिडीओमध्ये दिलेली दोन शाब्दिक उदाहरणे समजावून घ्या व नंतर सराव संच १.४ मधील उदाहरण क्रमांक १,२,३,४ सोडवा.
---	---	--	--	---

माहे – ऑगस्ट २०२०

विषय – गणित भाग १ व भाग २

आ ठ व डा	अध्ययन निष्पत्ती क्रमांक	पाठाचे नाव	अध्ययन स्रोत	विद्यार्थी कृती
१	विद्यार्थ्यांनी पाठ्यपुस्तकातील क्षमता विधाने अभ्यासावीत.	संच – संचावरील क्रिया	येथे क्लिक करा	व्हिडीओच्या सहाय्याने विद्यार्थ्यांनी दोन संचांचा संयोग संच क्रिया समजावून घ्या. संयोग क्रिया कशी

		<p>दोन संचांचा संयोग</p> <p>१)संयोग संचाचे गुणधर्म</p> <p>२)संचातील घटकांची संख्या</p> <p>संचावर आधारित शाब्दिक उदाहरणे</p>	<p>येथे क्लिक करा</p> <p>येथे क्लिक करा</p>	<p>करतात हे सरावासाठी असलेल्या उदाहरणांच्या सहाय्याने समजावून घ्या. प्रश्नसंच १ मधील प्रश्न क्रमांक ७ सोडवा.</p> <p>व्हिडीओच्या सहाय्याने संयोग क्रियेचे गुणधर्म समजावून घ्या. प्रत्येक गुणधर्माकरिता स्वतःच्या मनाने एक-एक उदाहरण तयार करा.</p> <p>संचातील घटकांची संख्या म्हणजे काय ते व्हिडीओच्या सहाय्याने समजावून घ्या व पुढील सूत्र कसे आले याबाबतचे उदाहरण अभ्यासा.</p> $n(A \cup B) = n(A) + n(B) - n(A \cap B)$ <p>सरावसंच १.४ मधील उदाहरण क्रमांक ५ सोडवा.</p> <p>व्हिडीओमध्ये दिलेली दोन शाब्दिक उदाहरणे समजावून घ्या व नंतर सराव संच १.४ मधील उदाहरण क्रमांक १,२,३,४ सोडवा</p>
२	<p>विद्यार्थ्यांनी पाठ्यपुस्तकातील क्षमता विधाने अभ्यासावीत.</p>	<p>भूमिती मधील मूलभूत संकल्पना- १.९ यूक्लिड च्या व्याख्या</p> <p>१.१० प्रत्यक्ष सिद्धता</p>	<p>येथे क्लिक करा</p> <p>येथे क्लिक करा</p> <p>येथे क्लिक करा</p>	<ul style="list-style-type: none"> •यूक्लिड च्या बिंदु, रेषा यांची परिणामे समजून घ्या. •दिलेल्या सिद्धतेचा अभ्यास करा. आणि तुमच्या वहीत पुन्हा लिहा. •कोणकोणते गुणधर्म वापरले ते सुद्धा लिहा. •सिद्धता लिहण्याची सवय करा. •उदाहरणे सोडवून पहा. •संकीर्ण प्रश्न संग्रह सोडवा.

३	<p>विद्यार्थ्यांनी पाठ्यपुस्तकातील क्षमता विधाने अभ्यासावीत.</p>	<p>2. वास्तव संख्या -</p> <p>१) प्रस्तावना (परिमेय संख्या)</p> <p>२) अखंड आवर्ती दशांश रूपातील परिमेय संख्या p/q या रूपात मांडणे.</p> <p>१) संख्यारेषेवरील परिमेय व अपरिमेय संख्या</p> <p>२) अपरिमेय व वास्तव संख्या</p> <p>१) अपरिमेय संख्या दशांश रूपात मांडणे.</p> <p>२) संख्या पाय ची किंमत काढणे</p> <p>३) एखादी संख्या ही अपरिमेय संख्या आहे हे सिद्ध करणे.</p>	<p>येथे क्लिक करा</p> <p>येथे क्लिक करा</p> <p>येथे क्लिक करा</p> <p>येथे क्लिक करा</p> <p>येथे क्लिक करा</p> <p>येथे क्लिक करा</p>	<p>व्हिडीओच्या आधारे परिमेय संख्यांचे गुणधर्म व्यवस्थित पणे समजावून घ्या.</p> <p>तसेच सरावासाठी दिलेल्या उदाहरणाच्या सहाय्याने सराव संच २.१ सोडवा.</p> <p>व्हिडीओच्या आधारे अपरिमेय संख्या संख्यारेषेवर कशा दाखवायच्या हे समजावून घ्या. तसेच एखादी संख्या ही अपरिमेय संख्या आहे हे व्हिडीओत दिलेल्या उदाहरणाच्या सहाय्याने समजावून घ्या. त्याआधारे सरावसंच २.२ मधील उदाहरण क्रमांक १,३,५ सोडवा.</p> <p>व्हिडीओच्या आधारे वर्गमुळात २ व ३ या संख्या दशांश रूपात कशा मांडाव्यात हे समजावून घ्या. व त्या प्रमाणे वर्गमुळात ५ व ६ या संख्या दशांश रूपात मांडून दाखवा.</p> <p>पाय ची किंमत म्हणजे वर्तुळाचा परीघ व व्यास यांचे गुणोत्तर असते हे व्हिडीओत दिलेल्या कृतीच्या आधारे समजावून घ्या. व्हिडीओतील कृती स्वतः घरी करा. व पायच्या किंमतीचा पडताळा घ्या.</p> <p>सराव संच २.२. मधील उदाहरण क्रमांक २ सोडवा</p>
४	<p>विद्यार्थ्यांनी पाठ्यपुस्तकातील क्षमता विधाने अभ्यासावीत.</p>	<p>२. समांतर रेषा</p> <p>२.१ समांतर रेषा आणि छेदीका</p> <p>२.२ दोन रेषा आणि छेदीका यांनी तयार</p>	<p>येथे क्लिक करा</p>	<ul style="list-style-type: none"> • समांतर रेषा म्हणजे काय? हे समजून घेणे. • समांतर रेषेची व्याख्या लिहा व त्यांची आकृति काढा. • घरात आढळणाऱ्या समांतर रेषा शोधा.

		<p>होणाच्या कोनांच्या जोड्या</p> <p>२.३ महत्वाचे गुणधर्म</p> <p>२.४ आंतर कोनाचे प्रमेय.</p>	<p>येथे क्लिक करा</p> <p>येथे क्लिक करा</p>	<ul style="list-style-type: none"> •दोन रेषा आणि छेदीका यांनी होणारे कोन काढा त्यांना क्रमाने नंबर द्या. त्यांच्या जोड्या तयार करा. •दोन रेषा आणि त्याची छेदीका यांनी तयार झालेले कोन मोजा. एकूण आठ कोन मिळतील. •त्यांच्यातील संबंध शोधा. •पुस्तकात दिलेली कृती पान १४ करून पहा. •आंतर कोनाचे प्रमेयाचा video पहा. •पुस्तकात पाहून प्रमेय समजून घ्या. •तुमच्या वहीत आकृती काढून लिहून पहा.
--	--	---	---	---

Month – June 2020

Subject – English

W E E K	Learning Outcome	Name Of the Lesson	Learning Resource	Student Activity
1	<p>Listening:</p> <p>1) Listen attentively to an entire speech, poem and programme .etc.</p> <p>Speaking :</p>	1.1 Walk a little Slower...	Click Here	<p>1. Listen the poem from Diksha app.</p> <p>2. Read the poem and write new words from the poem.</p> <p>3) Try to use dictionary and write the meaning of the new words into mother tongue.</p>

	<p>Read aloud a poem highlighted its rhyme and rhythm.</p> <p>2) Describe real or imagined things, people, situations, emotions, etc. in detail.</p> <p>Reading:</p> <p>1) Understand the overall structure of a literary piece: stanzas and refrain in a song, stanzas and rhyme scheme in a verse, the various threads in a story/play, etc.</p> <p>2) Understand the nature of the piece of writing – informative, advertising, and emotional (appealing), imaginative, persuasive, argumentative, etc.</p>			<p>4. Complete the Chit chat Questions.</p>
2	<p>Writing:</p> <ul style="list-style-type: none"> Express ones feelings/emotions using appropriate language. 	1.1 Walk a little Slower	My English Textbook Standard Nine	<p>1) Finds implied of the particular lines in the poem.</p> <p>2. Frame sentences using your own ideas.</p> <p>3. Write the summary.</p>

	<p>Study Skills:</p> <p>Compile lists of useful words, expressions, idioms, definitions, formulas etc. Paraphrase word/ phrase.</p> <p>Language Study:</p> <p>Vocabulary and Word Building :</p> <p>Compound words- Changing word class</p>			4. Scan Diksha app QR code from your book for more videos on this poem.
--	--	--	--	---

Month – July 2020

Subject – English

W E E K	Learning Outcome	Name Of the Lesson	Learning Resource	Student Activity
1	<p>Listening: 1) Listen attentively to an entire speech, story, poem, programme, etc.</p> <p>2) Tally/Verify the information/ experiences being presented with his/ her own observations/ experiences/ previous knowledge.</p> <p>Speaking:</p> <p>Communicate pleasure, appreciation, and</p>	1.2 The fun they Had	Click Here	<p>1. Complete the Chit chat Questions.</p> <p>2. Listen the part of a lesson from Diksha app.</p> <p>3. Read the lesson and write new words from the story. Try to use dictionary and write the meaning of the new words into mother tongue.</p> <p>4. The students aware that the change in the meaning according to</p>

	<p>support politely.</p> <p>Writing: Compare and contrast: one's own experiences with those of others.</p> <p>Study Skills:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Use facilities like online applications, know how to make online payments, etc. <p>Language Study:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Parts of Speech 2. Sentence structure. <ul style="list-style-type: none"> • Speech: Stress and Intonation 			<p>change in the context gives rise to humour.</p> <ol style="list-style-type: none"> 5. Get information about online shopping and steps of online shopping 6. Read news from newspapers and about different online shopping ads but learn that they have to take care while doing online shopping. 7. Try to do online shopping and online learning.
2	<p>Listening: 1. Understand implied meaning.</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Appreciate an effective presentation, understand what makes it effective. <p>Speaking:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Articulate one's ideas cogently. 2. Discuss/talk about the characters, situations, plots, themes, etc. of a literary piece. <p>Writing: Write formal letters and applications in the expected format,</p>	1.3 'Hope' is the thing with feathers	Click Here	<ol style="list-style-type: none"> 1. Listen the poem from Diksha app. 2. Read the poem and write new words from the poem. 3. Try to use dictionary and write the meaning of the new words into mother tongue. 4. Complete the Chit chat Questions and show to your parents. (The questions are about parents' Hard work they do for their children). 5. Write the describing words from the poem.

	<p>as well as informal letters.</p> <p>Write independently and creatively using different formats.</p> <p>Study Skills: Compile lists of useful words, expressions, idioms, definitions, formulas, etc.</p> <p>2. Remember and recall necessary information (and the way it is organized) with the help of personal notes.</p> <p>3. Use reference materials such as different dictionaries, encyclopedias, etc. effectively</p> <p>Language Study:</p> <p>1. Figures of Speech and stylistic devices. personification</p> <p>2. Sentence structure.</p>			<p>Write some nouns and find out the similarity.</p> <p>6. Write and learn the adjective in degree form.</p> <p>7. Write a related words to Nature.</p> <p>8. Write own experience about unexpected success</p>
3	<p>Listening: Listen attentively to an entire speech, story, poem, programme, etc.</p> <p>Speaking: Describe real or imagined things, people, situations, emotions, etc. in detail.</p>	1.4 The Story of Tea	Click Here	<p>1. Complete the Chit chat Questions.</p> <p>2. Listen the part of a lesson from Diksha app.</p> <p>3. Read the lesson and write new words from the story. Try to use dictionary and write the</p>

				<p>meaning of the new words into mother tongue.</p> <p>4. Make a list of Geographical places.</p>
4	<p>Reading: Relate and evaluate the information against one's previous knowledge and develop further insight. (social media)</p> <p>Writing: Use quotations, idiomatic expressions, etc. appropriately in writing.</p> <p>Study Skills:</p> <p>Language Study:</p>	1.4 The Story of Tea	My English Textbook Standard Nine	<p>5. Makes smaller words.</p> <p>6. Try to use dictionary and write the meaning of the new words into mother tongue.</p> <p>7. Prepares flow chart.</p> <p>8. Learn concept of compound words and infinitives.</p>

Month – August 2020

Subject – English

W E E K	Learning Outcome	Name Of the Lesson	Learning Resource	Student Activity
1	<p>Listening: Listen attentively to an entire speech, story, poem, programme, etc.</p> <p>Speaking: Discuss/talk about the characters, situations,</p>	1.5 The Necklace (part I)	Click Here	<p>1. Complete the Chit chat Questions.</p> <p>2. Listen the part of a lesson from Diksha app.</p> <p>3. Read the lesson and write new words from the story. Try to use dictionary and write the</p>

	<p>plots, themes, etc. of a literary piece.</p> <p>Reading: Learn new words, expressions and enrich his/her vocabulary through.</p> <p>Writing: Attempt using different styles of writing and different literary devices in creative writing.</p> <p>Study Skills: Frame probing questions to find additional information, to find precise answers to one's query.</p>			<p>meaning of the new words into mother tongue.</p> <p>4. Prepares a formal invitation.</p> <p>5. Recognize a determiners.</p>
2	<p>Listening: Listen attentively to an entire speech, story, poem, programme, etc.</p> <p>Speaking: Discuss/talk about the characters, situations, plots, themes, etc. of a literary piece.</p> <p>Reading: Learn new words, expressions and enrich his/her vocabulary through</p> <p>Speaking: Discuss/talk about the</p>	1.5 The Necklace (part II)	My English Textbook Standard Nine	<ol style="list-style-type: none"> 1. Complete the Chit chat Questions. 2. Develop story. 3. Learns five forms of verbs.

	<p>characters, situations, plots, themes, etc. of a literary piece.</p> <p>Study Skills: Prepare/compile bilingual glossaries, and other reference materials including graphics</p> <p>Writing: Attempt using different styles of writing and different literary devices in creative writing.</p>			
3	<p>Listening: Listen attentively to an entire speech, story, poem, programme, etc.</p> <p>Speaking: Contribute meaningfully to a conversation.</p> <p>Reading: Learn new words, expressions and enrich his/her vocabulary through reading.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Understand new constructions through reading. <p>Speaking: Read aloud a poem highlighting its rhyme and rhythm.</p>	2.1 Comparisons	Click Here	<ol style="list-style-type: none"> 1. Listen the poem from Diksha app. 2. Read the poem and write new words from the poem. 3) Try to use dictionary and write the meaning of the new words into mother tongue. 4. Complete the Chit chat Questions. 5. Learn Figures of Speech : Antithesis

	<p>Study Skills: Compile lists of useful words, expressions, idioms, definitions, formulas, etc.</p> <p>Writing: Prepare a conversation/dialogue individually.</p> <p>Language Study:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vocabulary and Word Building : Compound words - Changing word class 			
4	<p>Writing: Attempts using different styles of writing and different literary devices in creative writing.</p>	Revision	<p>My English Textbook Standard Nine</p> <p>Page no.13</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) Learns advantages and disadvantages of online shopping 2) Learns to prepare do's and don'ts and also takes care of himself. 3) Learns write on current issues. 4) Learns to prepare flow chart with given information. <p>Write a conversation between you and parents/ friend about online shopping.</p> <p>Writes do's and don'ts about covid19.</p> <p>Write advantages and disadvantages of online shopping.</p> <p>Write advantage and disadvantages of lockdown.</p> <p>Page no. 22</p> <ol style="list-style-type: none"> 5) Prepare a flow chart.

माहे - जून २०२०

विषय - विज्ञान व तंत्रज्ञान भाग १ व भाग २

आ ठव डा	अध्ययन निष्पत्ती क्रमांक	पाठाचे नाव	अध्ययन स्रोत	विद्यार्थी कृती
१	<p>गतिविषयक समीकरणे मांडणे व त्या आधारे गणितीय उदाहरणे सोडवता येणे.</p> <p>विस्थापन व वेग, अंतर, वेळ व वेग यांच्या आधारे आलेखवरून सुत्रांची निर्मिती करता येणे.</p> <p>दैनंदिन जीवनातील विविध घटनांमागील गती व गतिविषयक नियमांच्या कार्यकारण संबंधाचा पडताळा घेता येणे.</p>	1. गतीचे नियम	<p>येथे क्लिक करा</p> <p>येथे क्लिक करा</p> <p>येथे क्लिक करा</p> <p>येथे क्लिक करा</p> <p>येथे क्लिक करा</p> <p>येथे क्लिक करा</p> <p>येथे क्लिक करा</p> <p>येथे क्लिक करा</p>	<p>गतिमान वस्तूची दहा उदाहरणे आपल्या वहीत लिहा.</p> <p>तुम्ही शाळेत जाताना जो रस्ता वापरता त्याचा अंदाजे मार्ग वहीत काढा अंतर . आणि विस्थापन वेगवेगळ्या रंगाने दर्शवा अंतर व विस्थापन यांच्या अंदाजे . किंमती काढा</p> <p>चाल व वेगाची सूत्रे वहीत लिहा वरील . मार्गाचा विचार करून तुमची चाल व वेग शाळेत .काढा जाण्यासाठी लागणारा कालावधी सेकंदांत रूपांतरित करून वापरा.</p> <p>चाल व दिशेचा वेगावर होणारा परिणाम उदाहरण देऊन स्पष्ट करा.</p> <p>एकरेषीय एकसमान व नैकसमान गती यांची प्रत्येकी दोन उदाहरणे लिहा.</p> <p>त्वरणीत गतीची दोन उदाहरणे वहीत लिहा.</p> <p>पाठ्यपुस्तक पृ .क्र .5 व 6 वरील आलेख पूर्ण करा.</p> <p>संबंधीत आलेख क्र .1.7 व 1.8 यांचे निरीक्षण करून निरीक्षणे वहीत नोंदवा.</p>
२	<p>गतिविषयक समीकरणे मांडणे व त्या आधारे गणितीय उदाहरणे सोडवता येणे.</p> <p>विस्थापन व वेग, अंतर, वेळ व वेग यांच्या आधारे आलेखवरून सुत्रांची निर्मिती करता येणे.</p>	1. गतीचे नियम	<p>येथे क्लिक करा</p> <p>येथे क्लिक करा</p> <p>येथे क्लिक करा</p> <p>येथे क्लिक करा</p> <p>येथे क्लिक करा</p>	<p>गतीविषयक समीकरणे क्रमाने वहीत लिहा.</p> <p>विस्थापन - काल आणि विस्थापन - वेग संबंधाची समीकरणे मिळवण्याची .पद्धत वहीत लिहा</p>

	<p>दैनंदिन जीवनातील विविध घटनांमागील गती व गतिविषयक नियमांच्या कार्यकारण संबंधाचा पडताळा घेता येणे.</p>		<p>येथे क्लिक करा येथे क्लिक करा येथे क्लिक करा येथे क्लिक करा येथे क्लिक करा</p>	<p>वर्तुळाकार गतीची चार उदाहरणे लिहा. घरातील खराब झालेल्या सीडीपासून चकती तयार करा त्या चकतीला . वेगाने फिरवून त्यावर नाणे टाका . नाण्याच्या गतीची दिशा ठरवा न्यूटनच्या गतीविषयक पहिल्या नियमाची दोन उदाहरणे लिहा. न्यूटनच्या गतीविषयक पहिल्या नियमाची दोन उदाहरणे लिहा. न्यूटनच्या गतीविषयक दुसऱ्या नियमाची दोन उदाहरणे लिहा. न्यूटनच्या गतीविषयक तिसऱ्या नियमाची दोन उदाहरणे लिहा. संवेग अक्षय्यतेचा सिद्धांताची गणिती मांडणी वहीत लिहून काढा. सोडवून दिलेली उदाहरणे समजून घेऊन वहीत लिहून काढा.</p>
--	---	--	---	---

माहे – जुलै

विषय – विज्ञान व तंत्रज्ञान भाग १ व भाग २

आ ठ व डा	अध्ययन निष्पत्ती क्रमांक	पाठाचे नाव	अध्ययन स्रोत	विद्यार्थी कृती
१	वनस्पतींचे वर्गीकरण करता येणे.	6. वनस्पतींचे वर्गीकरण	येथे क्लिक करा	आजूबाजूच्या बागेला भेट द्या. तेथे आढळलेल्या सर्व वनस्पतींची नोंद करा. आकारानुसार त्यांचे विविध गट करा.

	<p>लक्षणांवरुन वनस्पती ओळखता येणे.</p>		<p>येथे क्लिक करा</p> <p>डबके/तलाव/ ओलसर बुळबुळीत जागी मिळणाऱ्या हिरव्या शेवाळांचे नमुने गोळा करा, भिंग घेऊन त्यांच्या रचनांचा अभ्यास करा. पावाचा भाकरीचा तुकडा /3-4 दिवस बंद डब्यात ठेवा, नंतर त्यावर येणाऱ्या बुरशीच्या तंतूंचे विशालन भिंगाने निरीक्षण करा.</p> <p>येथे क्लिक करा</p> <p>जुन्या ओलसर भिंती, विहिरीजवळ दिसणाऱ्या हिरव्यागार गालीच्यासारख्या वनस्पती शोधा. विशालन भिंगाने त्यांच्या भागांचे निरीक्षण करा. बागेत दिसणाऱ्या नेचे वनस्पतीची रचना अभ्यासापुर्विकांच्या मागील बाजूला . असणाऱ्या बीजाणूधान्या बघा.</p> <p>येथे क्लिक करा</p> <p>परिसरात आढळणाऱ्या ख्रिसमस ट्री, मोरपंखी, सुरु, सायकस अशा वनस्पतींची रचना, बिजपत्रे अभ्यासा.</p>
२	<p>वनस्पतींचे वर्गीकरण करता येणे.</p> <p>लक्षणांवरुन वनस्पती ओळखता येणे.</p>	6. वनस्पतींचे वर्गीकरण	<p>येथे क्लिक करा</p> <p>येथे क्लिक करा</p> <p>सपुष्प वनस्पतींचे नमुने पाहून त्यांचे एकबीजपत्री व द्विबीजपत्री असे गट करा. त्यांच्या वैशिष्ट्यांच्या नोंदी करा.</p> <p>वरील कृतींमध्ये पाहिलेल्या नमुन्यांच्या आकृत्या काढा व तुम्हाला दिसलेली वैशिष्ट्ये लिहा.</p>

			<p>येथे क्लिक करा</p> <p>येथे क्लिक करा</p>	<p>पानांचे प्रकार, फांद्यांची मांडणी, पर्णधारा, फुलांची विविध प्रकार असे नमुने शोधा, त्यांच्या आकृत्या काढा.</p> <p>वर्तमानपत्रांच्या घड्यांमध्ये कोवळ्या फांद्या, पाने ठेवून 'हर्बेरीअम शीट्स' तयार करण्याची प्रक्रिया इंटरनेटच्या मदतीने शिका.</p>
३	<p>कार्य आणि ऊर्जा यांचा परस्पर संबंध स्पष्ट करून दैनंदिन जीवनातील कार्यांचा प्रकार ओळखता येणे.</p> <p>दैनंदिन जीवनातील, कार्य, ऊर्जा व शक्तीवर आधारित उदाहरणांमधील कारणमीमांसा स्पष्ट करता येणे.</p>	2. कार्य आणि उर्जा	<p>येथे क्लिक करा</p> <p>येथे क्लिक करा</p> <p>येथे क्लिक करा</p>	कार्य व ऊर्जा यांच्या व्याख्या व एकके वहीत लिहून काढा.
४	<p>कार्य आणि ऊर्जा यांचा परस्पर संबंध स्पष्ट करून दैनंदिन जीवनातील कार्यांचा प्रकार ओळखता येणे.</p> <p>दैनंदिन जीवनातील, कार्य, ऊर्जा व शक्तीवर आधारित उदाहरणांमधील कारणमीमांसा स्पष्ट करता येणे.</p>	2. कार्य आणि उर्जा	<p>येथे क्लिक करा</p> <p>येथे क्लिक करा</p> <p>येथे क्लिक करा</p>	<p>पाठ्यपुस्तक पृष्ठ क्रमांक 21 वरील कृती करून पहा.</p> <p>सोडवलेली उदाहरणे समजावून घेऊन वहीत लिहून काढा.</p>

			<p>येथे क्लिक करा</p>	<p>गतिज ऊर्जेचे समीकरण मिळवण्याची गणितीय पद्धत लिहून काढा.</p>
			<p>येथे क्लिक करा</p>	
			<p>येथे क्लिक करा</p>	
			<p>येथे क्लिक करा</p>	<p>आपल्या घरातील ऊर्जाप्रांतरणाची पाच उदाहरणे लिहा.</p>
			<p>येथे क्लिक करा</p>	<p>पाठ्यपुस्तक पृष्ठ क्रमांक 25 वरील कृती करून पहा.</p>
			<p>येथे क्लिक करा</p>	<p>https://phet.colorado.edu/sims/html/energy-skate-park-basics/latest/energy-skate-park-basics_en.html</p> <p>या लिंकवरील सिम्युलेशन अभ्यासा.</p>
			<p>येथे क्लिक करा</p>	
			<p>येथे क्लिक करा</p>	
			<p>येथे क्लिक करा</p>	<p>सोडवलेली उदाहरणे समजावून घेऊन वहीत लिहून काढा</p>

माहे – ऑगस्ट २०२०

विषय – विज्ञान व तंत्रज्ञान भाग १ व भाग २

आ ठ व डा	अध्ययन निष्पत्ती क्रमांक	पाठाचे नाव	अध्ययन स्रोत	विद्यार्थी कृती
१	<p>दैनंदिन जीवनातील विद्युतधारेवर चालणारी उपकरणे ओळखता येणे.</p> <p>दैनंदिन जीवनातील विभवांतर, रोध, विद्युतधारा यांवर आधारित उदहरणांमधील कारणमीमांसा स्पष्ट करता येणे.</p>	3. धाराविद्युत	<p>येथे क्लिक करा</p> <p>येथे क्लिक करा</p> <p>येथे क्लिक करा</p> <p>येथे क्लिक करा</p> <p>येथे क्लिक करा</p> <p>येथे क्लिक करा</p> <p>येथे क्लिक करा</p> <p>येथे क्लिक करा</p> <p>येथे क्लिक करा</p> <p>येथे क्लिक करा</p>	<p><u>व्होल्टा या शास्त्रज्ञाचा चरित्रात्मक व्हिडीयो शोधून पहा.</u></p> <p>https://www.youtube.com/watch?v=O74K90DFirQ</p> <p>पाठ्यपुस्तक पृष्ठ क्रमांक 35 वरील कृती करून पहा.</p>

			<p>येथे क्लिक करा</p> <p>येथे क्लिक करा</p>	<p>सोडवलेली उदाहरणे समजावून घेऊन वहीत लिहून काढा.</p> <p>सोडवलेली उदाहरणे समजावून घेऊन वहीत लिहून काढा.</p> <p>सोडवलेली उदाहरणे समजावून घेऊन वहीत लिहून काढा.</p>
२	<p>दैनंदिन जीवनातील विद्युतधारेवर चालणारी उपकरणे ओळखता येणे.</p> <p>दैनंदिन जीवनातील विभवांतर, रोध, विद्युतधारा यांवर आधारित उदहरणांमधील कारणमीमांसा स्पष्ट करता येणे</p>	3. धाराविद्युत	<p>येथे क्लिक करा</p> <p>येथे क्लिक करा</p> <p>येथे क्लिक करा</p>	<p>सोडवलेली उदाहरणे समजावून घेऊन वहीत लिहून काढा.</p> <p>तुमच्या घरातील विद्युत जोडणीचा नकाशा तयार करा.</p>
३	<p>1.अन्नसाखळी,उर्जा मनोरा यांच्यातील आंतरसंबंधाचे विश्लेषण करता येणे.2.नैसर्गिक चक्र बदलांमागील कारणांचा शोध घेता येणे.</p>	7. परिसंस्थेतील उर्जाप्रवाह	<p>येथे क्लिक करा</p> <p>येथे क्लिक करा</p> <p>येथे क्लिक करा</p> <p>येथे क्लिक करा</p> <p>येथे क्लिक करा</p> <p>येथे क्लिक करा</p> <p>येथे क्लिक करा</p> <p>येथे क्लिक करा</p>	<p>१संभोवतालच्या. परिसंस्थेतील विविध भक्षक स्तर ओळखा व त्याची नोंद तुमच्या वहीत करा.</p> <p>२तुमच्या. परिसरातील कोणत्याही तीन अन्नासाखळ्या वहीत लिहा घरी.२. जेवताना ताटातील विविध पदार्थ अन्नासाखळीतील कितव्या टप्प्यातील आहेत हे ओळखा.</p> <p>उर्जा मनोरा ची आकृती वहीत काढून उर्जेचे हस्तांतरण कसे होते हे समजून घ्या.</p>

			<p>येथे क्लिक करा</p> <p>येथे क्लिक करा</p>	<p>इंटरनेट च्या साहाय्याने जैव-भू- .रासायनिक चक्रे समजून घ्या</p> <p>इंटरनेट वर कार्बन चक्र शोधून त्याचे अवलोकन करा व त्याची आकृती वहीत रेखाटा.</p> <p>इंटरनेट वर ऑक्सिजन शोधून त्याचे अवलोकन करा व त्याची आकृती वहीत रेखाटा.</p> <p>इंटरनेट वर नायट्रोजन चक्र शोधून त्याचे अवलोकन करा व त्याची आकृती वहीत रेखाटा.</p>
४	<p>1.प्रतिजैविकांच्या निर्मितीत असणारे सूक्ष्मजीवांचे उपयोग सांगता येणे.</p> <p>2.सजीवांमधील विविध जीवनप्रक्रिया व सूक्ष्मजीव यांच्यातील कार्यकारण संबंध स्पष्ट करता येणे.</p> <p>3.हानीकारक सूक्ष्मजीवांमुळे उद्भवणारे रोग व त्यांवरील उपाययोजना स्पष्ट करून स्वतःची व समाजाच्या आरोग्याची काळजी घेता येणे.</p>	8. उपयुक्त व उपद्रवी सूक्ष्मजीव	<p>येथे क्लिक करा</p> <p>येथे क्लिक करा</p> <p>येथे क्लिक करा</p> <p>येथे क्लिक करा</p> <p>येथे क्लिक करा</p> <p>येथे क्लिक करा</p> <p>येथे क्लिक करा</p> <p>येथे क्लिक करा</p> <p>येथे क्लिक करा</p>	<p>इंटरनेटवर विविध सूक्ष्मजीवांच्या आकृत्या पहा.</p> <p>पुस्तकातील सूक्ष्मजीवांच्या आकृत्या काढण्याचा सराव करा.</p> <p>दुधापासून दही, विरजण, ताक, लोणी, तूप बनविण्याच्या प्रक्रिया स्वतः करून बघा :</p> <p>पाठ्यपुस्तकात दिलेली यीस्टची कृती घरात करून पहा.</p> <p>जैव उपचारांसंबंधी जास्त माहिती इंटरनेटच्या मदतीने मिळवा.</p> <p>इंटरनेटच्या मदतीने विविध रोग व त्यांना कारणीभूत असणाऱ्या सूक्ष्मजीवांची माहिती मिळवा. त्या रोगांना प्रतिबंध करण्याचे उपाय शोधा व त्याबद्दल इतरांना सांगा.</p> <p>मेथी/ वाटाणा यांच्या झाडांच्या मुळावर असणाऱ्या गाठी शोधा.</p> <p>शिजविलेले अन्न, धान्ये, कडधान्ये व इतर खाद्यपदार्थ खराब होऊ नयेत म्हणून तुमच्या घरात कोणकोणते उपाय योजतात, त्यांची</p>

				माहिती मिळवा त्यांचा सूक्ष्मजीवांशी . असलेला संबंध ठरवा.
--	--	--	--	---

माहे - जून २०२०

विषय - इतिहास व राज्यशास्त्र

आ ठव डा	अध्ययन निष्पत्ती क्रमांक	पाठाचे नाव	अध्ययन स्रोत	विद्यार्थी कृती
१ व २	<p>१. ऐतिहासिक साधनांचे वर्गीकरण करता येणे.</p> <p>२. ऐतिहासिक साधनांच्या अभ्यासात तत्कालीन घटनांची कल्पना करता येणे व अंदाज बांधता येणे.</p> <p>३. ऐतिहासिक संदर्भाचे योग्य वाचन करून त्याचा अर्थ सांगता येणे.</p> <p>४. ऐतिहासिक वस्तू, कागदपत्रे, पुस्तके, नाणी व इलेक्ट्रॉनिक माहिती गोळा करून संग्रह करता येणे. तसेच त्यांचे वर्गीकरण वेगवेगळ्या पद्धतीने करता येणे.</p> <p>५. ऐतिहासिक घटनांचा अर्थ वस्तुनिष्ठ रीतीने लावता येणे.</p>	१. इतिहासाची साधने	<p>येथे क्लिक करा</p> <p>येथे क्लिक करा</p> <p>येथे क्लिक करा</p> <p>येथे क्लिक करा</p> <p>येथे क्लिक करा</p> <p>येथे क्लिक करा</p> <p>येथे क्लिक करा</p>	<p>पाठ्यपुस्तकातील पाठ क्रमांक १. इतिहासाची साधने हा पाठ वाचण्यास सांगणे.</p> <p>पाठाची प्रस्तावना व लिखित साधने याविषयी माहिती पाहण्यासाठी दिलेल्या लिंकला क्लिक करण्यास सांगणे.</p> <p>लिखित साधने भाग-२ याविषयी माहिती पाहण्यासाठी दिलेल्या लिंकला क्लिक करण्यास सांगणे.</p> <p>वृत्तपत्रे याविषयी माहिती पाहण्यासाठी दिलेल्या लिंकला क्लिक करण्यास सांगणे.</p> <p>प्रेस ट्रस्ट ऑफ इंडिया याविषयी माहिती पाहण्यासाठी दिलेल्या लिंकला क्लिक करण्यास सांगणे.</p> <p>भौतिक साधने याविषयी माहिती पाहण्यासाठी दिलेल्या लिंकला क्लिक करण्यास सांगणे.</p> <p>टपाल तिकिटे याविषयी माहिती पाहण्यासाठी दिलेल्या लिंकला क्लिक करण्यास सांगणे.</p>

				<p>मौखिक साधने याविषयी माहिती पाहण्यासाठी दिलेल्या लिंकला क्लिक करण्यास सांगणे.</p> <p>पाठाचा सारांश थोडक्यात पाहण्यासाठी दिलेल्या लिंकला क्लिक करण्यास सांगणे.</p> <p>कृती व उपक्रम</p> <p>लिखित साधने, भौतिक साधने व मौखिक साधने यांचा तक्ता तयार करा.</p> <p>दृक-श्राव्य साधनांची यादी करा.</p>
--	--	--	--	--

माहे - जुलै

विषय - इतिहास व राज्यशास्त्र

आठवडा	अध्ययन निष्पत्ती क्रमांक	पाठाचे नाव	अध्ययन स्रोत	विद्यार्थी कृती
१ व २	१. भारताच्या स्वातंत्र्यानंतरच्या वाटचालीतील ऐतिहासिक घटनांचा क्रम योग्य पद्धतीने सांगता येणे.	२. भारत: १९६० नंतरच्या घडामोडी	<p>येथे क्लिक करा</p> <p>येथे क्लिक करा</p> <p>येथे क्लिक करा</p> <p>येथे क्लिक करा</p>	<p>पाठ्यपुस्तकातील पाठ क्रमांक २. भारत: १९६० नंतरच्या घडामोडी हा पाठ वाचण्यास सांगणे.</p> <p>१९६० चे दशक याविषयी माहिती पाहण्यासाठी दिलेल्या लिंकला क्लिक करण्यास सांगणे.</p> <p>१९७० चे दशक याविषयी माहिती पाहण्यासाठी दिलेल्या लिंकला क्लिक करण्यास सांगणे.</p> <p>१९८० चे दशक भाग १ याविषयी माहिती पाहण्यासाठी दिलेल्या लिंकला क्लिक करण्यास सांगणे.</p> <p>१९८० चे दशक भाग २ याविषयी माहिती पाहण्यासाठी दिलेल्या लिंकला क्लिक करण्यास सांगणे.</p>

			<p>येथे क्लिक करा</p> <p>येथे क्लिक करा</p> <p>येथे क्लिक करा</p> <p>येथे क्लिक करा</p> <p>येथे क्लिक करा</p>	<p>१९९० नंतरचे बदल याविषयी माहिती पाहण्यासाठी दिलेल्या लिंकला क्लिक करण्यास सांगणे.</p> <p>भारतीय अर्थव्यवस्था याविषयी माहिती पाहण्यासाठी दिलेल्या लिंकला क्लिक करण्यास सांगणे.</p> <p>विज्ञान आणि तंत्रज्ञान याविषयी माहिती पाहण्यासाठी दिलेल्या लिंकला क्लिक करण्यास सांगणे.</p> <p>सामाजिक क्षेत्रातील बदल याविषयी माहिती पाहण्यासाठी दिलेल्या लिंकला क्लिक करण्यास सांगणे.</p> <p>जागतिकीकरण याविषयी माहिती पाहण्यासाठी दिलेल्या लिंकला क्लिक करण्यास सांगणे.</p> <p>उपग्रह वापर याविषयी माहिती पाहण्यासाठी दिलेल्या लिंकला क्लिक करण्यास सांगणे.</p> <p>कृती व उपक्रम</p> <p>दुग्ध उत्पादनातून कोणते व्यवसाय चालतात त्यांची यादी करा.</p> <p>भारत-पाकिस्तान युद्धात पराक्रम गाजवलेल्या भारतीय जवानांची नावे ,माहिती मिळवा.</p> <p>आत्तापर्यंत झालेल्या प्रधानमंत्रीची यादी करा.</p>
३ व ४	१.शस्त्रास्त्र स्पर्धेमुळे आंतरराष्ट्रीय शांततेला धोका निर्माण होतो याची जाणीव होणे.	१. महा- युद्धोत्तर राजकीय घडामोडी	<p>येथे क्लिक करा</p> <p>येथे क्लिक करा</p>	<p>राज्यशास्त्र पाठ्यपुस्तकातील पाठ क्रमांक १.महायुद्धोत्तर राजकीय घडामोडी हा पाठ वाचण्यास सांगणे.</p> <p>पाठाची प्रस्तावना जाणून घेण्यासाठी दिलेल्या लिंकला क्लिक करण्यास सांगणे.</p>

<p>२. शीतयुद्धोत्तर काळातील जागतिक घडामोडींचे विश्लेषण करता येणे.</p> <p>३. जागतिकीकरणाला भारताने दिलेल्या प्रतिसादाची माहिती करून घेणे.</p> <p>४. जागतिकीकरणाच्या संदर्भात विविध देशांचे परस्परावलंबित्व जाणून घेऊन त्याबाबत चर्चा करणे.</p>		<p>येथे क्लिक करा</p> <p>येथे क्लिक करा</p> <p>येथे क्लिक करा</p> <p>येथे क्लिक करा</p> <p>येथे क्लिक करा</p> <p>येथे क्लिक करा</p> <p>येथे क्लिक करा</p> <p>येथे क्लिक करा</p>	<p>महायुद्धोत्तर राजकीय घडामोडी पूर्वीची पार्श्वभूमी बदल माहिती जाणून घेण्यासाठी दिलेल्या लिंकला क्लिक करण्यास सांगणे.</p> <p>पहिल्या महायुद्धाबद्दल माहिती जाणून घेण्यासाठी दिलेल्या लिंकला क्लिक करण्यास सांगणे.</p> <p>दुसऱ्या महायुद्धा बद्दल माहिती जाणून घेण्यासाठी दिलेल्या लिंकला क्लिक करण्यास सांगणे.</p> <p>शीतयुद्धाबद्दल माहिती जाणून घेण्यासाठी दिलेल्या लिंकला क्लिक करण्यास सांगणे.</p> <p>जगाचे द्विध्रुवीकरण बदल माहिती जाणून घेण्यासाठी दिलेल्या लिंकला क्लिक करण्यास सांगणे.</p> <p>शस्त्रास्त्र स्पर्धाबद्दल माहिती जाणून घेण्यासाठी दिलेल्या लिंकला क्लिक करण्यास सांगणे.</p> <p>अलिप्तवादी चळवळीबद्दल माहिती जाणून घेण्यासाठी दिलेल्या लिंकला क्लिक करण्यास सांगणे.</p> <p>शीतयुद्धाखेर घडलेल्या घटना बद्दल माहिती जाणून घेण्यासाठी दिलेल्या लिंकला क्लिक करण्यास सांगणे.</p> <p>शीत युद्धानंतरचे जग कसे बनले हे जाणून घेण्यासाठी दिलेल्या लिंकला क्लिक करण्यास सांगणे.</p> <p>कृती व उपक्रम</p> <p>पहिल्या महायुद्धातील मित्र राष्ट्रे व मध्यगत राष्ट्रे यांचा तक्ता तयार करा.</p>
---	--	---	--

				दुसऱ्या महायुद्धातील मित्र राष्ट्रे व अक्ष राष्ट्रे यांचा तक्का तयार करा. पान क्रमांक ५९ वरील जग-राजकीय (प्रमुख देश) यांची खंडनिहाय यादी करा.
--	--	--	--	--

माहे – ऑगस्ट २०२०

विषय – इतिहास व राज्यशास्त्र

आ ठ व डा	अध्ययन निष्पत्ती क्रमांक	पाठाचे नाव	अध्ययन स्रोत	विद्यार्थी कृती
१ व २	३. भारतासमोरील अंतर्गत आव्हानांचा चिकित्सक अभ्यास करता येणे.	३. भारतापुढील अंतर्गत आव्हाने	<p>येथे क्लिक करा</p> <p>येथे क्लिक करा</p> <p>येथे क्लिक करा</p> <p>येथे क्लिक करा</p> <p>येथे क्लिक करा</p> <p>येथे क्लिक करा</p> <p>येथे क्लिक करा</p>	<p>पाठ्यपुस्तकातील पाठ क्रमांक ३. भारतापुढील अंतर्गत आव्हाने हा पाठ वाचण्यास सांगणे.</p> <p>पाठाची प्रस्तावना व पंजाबमधील असंतोष पाहण्यासाठी दिलेल्या लिंकला क्लिक करण्यास सांगणे.</p> <p>ऑपरेशन ब्लुर स्टार विषयी माहिती पाहण्यासाठी दिलेल्या लिंकला क्लिक करण्यास सांगणे.</p> <p>ईशान्य भारत समस्या पाहण्यासाठी दिलेल्या लिंकला क्लिक करण्यास सांगणे.</p> <p>मिझोरम समस्या जाणून घेण्यासाठी दिलेल्या लिंकला क्लिक करण्यास सांगणे.</p> <p>नागालँड समस्या जाणून घेण्यासाठी दिलेल्या लिंकला क्लिक करण्यास सांगणे.</p> <p>अरुणाचलप्रदेश समस्या जाणून घेण्यासाठी दिलेल्या लिंकला क्लिक करण्यास सांगणे.</p> <p>जमातवाद समस्या जाणून घेण्यासाठी दिलेल्या लिंकला क्लिक करण्यास सांगणे.</p>

			येथे क्लिक करा	<p>प्रदेशवाद समस्या जाणून घेण्यासाठी दिलेल्या लिंकला क्लिक करण्यास सांगणे.</p> <p>कृती व उपक्रम</p> <p>घटकराज्ये/केंद्रशासित प्रदेश व त्यांच्या राजधान्या यांचा तक्ता तयार करा व पान क्रमांक १४ वरील नकाशात पहा.</p> <p>पुढील संक्षिप्त रूपाचे पूर्ण रूप शोधण्याचा प्रयत्न करा.</p> <p>१)MNF(२)NNC(३)PLGA</p>
३ व ४	<p>१. परराष्ट्र धोरणाचा अर्थ सांगता येणे.</p> <p>२. परराष्ट्र धोरणाच्या उद्दिष्टंबाबत बाबत आदर बाळगणे.</p> <p>३. स्वतंत्र भारताचे परराष्ट्र धोरण विविध घटनांच्या साहाय्याने स्पष्ट करता येणे.</p> <p>४. भारत आंतरराष्ट्रीय शांतता व सुरक्षिततेस नेहमीच प्राधान्य देतो ही जाणीव विकसित करणे.</p>	२.भारताच्या परराष्ट्र धोरणाची वाटचाल	<p>येथे क्लिक करा</p> <p>येथे क्लिक करा</p> <p>येथे क्लिक करा</p> <p>येथे क्लिक करा</p> <p>येथे क्लिक करा</p> <p>येथे क्लिक करा</p>	<p>राज्यशास्त्र पाठ्यपुस्तकातील पाठ क्रमांक २.भारताच्या परराष्ट्र धोरणाची वाटचाल हा पाठ वाचण्यास सांगणे.</p> <p>पाठाची प्रस्तावना व परराष्ट्र धोरण:अर्थ व महत्व विषयी माहिती जाणून घेण्यासाठी दिलेल्या लिंकला क्लिक करण्यास सांगणे.</p> <p>राष्ट्रीय हितसंबंध विषयी माहिती जाणून घेण्यासाठी दिलेल्या लिंकला क्लिक करण्यास सांगणे.</p> <p>परराष्ट्र धोरण निश्चित करणारे घटक जाणून घेण्यासाठी दिलेल्या लिंकला क्लिक करण्यास सांगणे.</p> <p>परराष्ट्र धोरणावर परिणाम करणारा अर्थविषयक घटकाची माहिती जाणून घेण्यासाठी दिलेल्या लिंकला क्लिक करण्यास सांगणे.</p> <p>परराष्ट्र धोरणावर परिणाम करणारा राजकीय नेतृत्व घटकाची माहिती जाणून घेण्यासाठी दिलेल्या लिंकला क्लिक करण्यास सांगणे.</p> <p>भारताचे परराष्ट्र धोरण जाणून घेण्यासाठी दिलेल्या लिंकला क्लिक करण्यास सांगणे.</p>

			येथे क्लिक करा	भारताच्या परराष्ट्र धोरणाचा आढावा घेण्यासाठी दिलेल्या लिंकला क्लिक करण्यास सांगणे.
			येथे क्लिक करा	भारताच्या परराष्ट्र धोरणातील दुसरा टप्पा भाग१:१९९१ ते आजपर्यंत विषयी माहिती जाणून घेण्यासाठी दिलेल्या लिंकला क्लिक करण्यास सांगणे.
			येथे क्लिक करा	भारताच्या परराष्ट्र धोरणातील दुसरा टप्पा भाग२:१९९१ ते आजपर्यंत विषयी माहिती जाणून घेण्यासाठी दिलेल्या लिंकला क्लिक करण्यास सांगणे.
			येथे क्लिक करा	भारताच्या परराष्ट्र धोरणातील पहिला टप्पा भाग:१९४७ ते १९९० पर्यंत माहिती जाणून घेण्यासाठी दिलेल्या लिंकला क्लिक करण्यास सांगणे. कृती व उपक्रम प्राचीन काळात भारताचे कोणकोणत्या देशाशी संबंध होते त्यांची यादी करा. BRICS-मधील सहभागी देशांची यादी करा.

माहे – जून २०२०

विषय – भूगोल

आ ठव डा	अध्ययन निष्पत्ती क्रमांक	पाठाचे नाव	अध्ययन स्रोत	विद्यार्थी कृती
१	इयत्ता ८ वी – पाठ्यपुस्तकातील अध्ययन निष्पत्ती क्र २३, २४ व २५	पूर्व तयारी (इयत्ता ८ वी – भूगोल पाठ ९ नकाशाप्रमाण)	येथे क्लिक करा	दीक्षा APP मध्ये दिल्या प्रमाणे कृती करा. (इयत्ता ८ वी – भूगोल पाठ ८ नकाशावाचन) अडचण आल्यास शिक्षकांसोबत दूरध्वनी द्वारे संपर्क साधा.

	इयत्ता ७ वी – पाठ्यपुस्तकाती ल अध्ययन निष्पत्ती क्र ०६		प्रत्यक्ष अनुभव	स्वतःच्या घराचा शब्द प्रमाण किंवा सांख्य प्रमाण किंवा रेषा प्रमाण या पैकी कोणतेही एक प्रमाण वापरून नकाशा काढा.
२	पाठ्यपुस्तकाती ल अध्ययन निष्पत्ती क्र ०१, ०२ व ०३	पाठ १. वितरणाचे नकाशे	येथे क्लिक करा येथे क्लिक करा येथे क्लिक करा येथे क्लिक करा येथे क्लिक करा येथे क्लिक करा येथे क्लिक करा येथे क्लिक करा येथे क्लिक करा	दीक्षा APP मध्ये दिल्या प्रमाणे कृती करा. अडचण आल्यास शिक्षकांसोबत दूरध्वनी द्वारे संपर्क साधा.

माहे - जुलै

विषय - भूगोल

आ ठ व डा	अध्ययन निष्पत्ती क्रमांक	पाठाचे नाव	अध्ययन स्रोत	विद्यार्थी कृती
१	पाठ्यपुस्तकातील अध्ययन निष्पत्ती क्र ०१, ०२ व ०३	पाठ १. वितरणाचे नकाशे	स्व अध्ययन / पाठ्यपुस्तक	पाठ्यपुस्तकातील पान क्र ०१ वरील उद्देशात्मक नकाशा व वितरणाचे नकाशा याचे तीन प्रकार या बदल दिलेला आशय वाचा. त्यानंतर आकृती १.१, १.२ (अ) व १.२ (ब) या आकृत्यांचे निरीक्षण करा. संबंधित नकाशावर आधारित प्रश्नांची उत्तरे लिहा.
२	पाठ्यपुस्तकातील अध्ययन निष्पत्ती क्र ०१, ०२ व ०३	पाठ १. वितरणाचे नकाशे	स्व अध्ययन / पाठ्यपुस्तक स्वाध्याय	पाठ्यपुस्तकातील आकृती १.३, १.४ व १.५ या आकृत्यांचे निरीक्षण करा. संबंधित नकाशावर आधारित प्रश्नांची उत्तरे लिहा. पाठच्या शेवटी दिलेला स्वाध्याय सोडवा. अडचण आल्यास शिक्षकांसोबत दूरध्वनीद्वारे संपर्क साधा.
३	पाठ्यपुस्तकातील क्षमता विधान क्र ०३	पाठ २ अंतर्गत हालचाली	येथे क्लिक करा येथे क्लिक करा येथे क्लिक करा येथे क्लिक करा येथे क्लिक करा येथे क्लिक करा येथे क्लिक करा येथे क्लिक करा येथे क्लिक करा	दीक्षा APP मध्ये दिल्या प्रमाणे कृती करा. अडचण आल्यास शिक्षकांसोबत दूरध्वनी द्वारे संपर्क साधा.

			येथे क्लिक करा	
			येथे क्लिक करा	
४	पाठ्यपुस्तकातील क्षमता विधान क्र ०३	पाठ २ अंतर्गत हालचाली	स्व अध्ययन / पाठ्यपुस्तक	पाठ्यपुस्तकातील पान क्र. ०९ वरील आकृती २.१ (बातमी) चे वाचन करून त्यावर आधारित प्रश्नांची उत्तरे वहीमध्ये लिहा. पान क्र ०९ वरील 'करून पहा' (टेबलावर वस्तू रचण्याची कृती) व पान क्र ११ वरील 'करून पहा' (कागदीपट्टीची कृती) ह्या कृती करा. निरीक्षणाच्या नोंदी वहीमध्ये घ्या.

माहे – ऑगस्ट २०२०

विषय – भूगोल

आठवडा	अध्ययन निष्पत्ती क्रमांक	पाठाचे नाव	अध्ययन स्रोत	विद्यार्थी कृती
१	पाठ्यपुस्तकातील क्षमता विधान क्र ०३	पाठ २ अंतर्गत हालचाली	स्व अध्ययन / पाठ्यपुस्तक	पान क्र १२ वरील 'करून पहा' (पातळ कागदाच्या पट्टीची कृती); पान क्र १३ वरील 'करून पहा' (तीन वह्यांची कृती) व पान क्र. १६ वरील आकृती २.१४ व २.१५ मध्ये सुचविलेल्या कृती करा. निरीक्षणाच्या नोंदी वहीमध्ये घ्या. तसेच पाठ्यपुस्तकातील पान क्र २२ वर दिलेला उपक्रम 'आंतरजालच्या मदतीने मागील १० वर्षात भारतात झालेल्या भूकंपाची माहिती मिळवून' दिलेल्या नमुन्यात नोंदी घ्या.
२	पाठ्यपुस्तकातील क्षमता विधान क्र ०४	पाठ ३ बाह्य प्रक्रिया भाग – १	येथे क्लिक करा येथे क्लिक करा येथे क्लिक करा येथे क्लिक करा येथे क्लिक करा	दीक्षा APP मध्ये दिल्या प्रमाणे कृती करा. अडचण आल्यास शिक्षकांसोबत दूरध्वनी द्वारे संपर्क साधा.

			येथे क्लिक करा	
			येथे क्लिक करा	
३	पाठ्यपुस्तकातील क्षमता विधान क्र ०४	पाठ ३ बाह्य प्रक्रिया भाग - १	प्रत्यक्ष अनुभव	पाठ्यपुस्तक पान क्र २६ वरील 'करण पहा' तील खडू व पाणी ही कृती (खडू न मिळाल्यास चुन्याचे तुकडे) व खिळे ओल्या रुमालात बांधून ठेवण्याची कृती करा. त्या अनुभवाच्या आधारावर निरीक्षण वहीत नोंदवा
४	पाठ्यपुस्तकातील क्षमता विधान क्र ०४	पाठ ३ बाह्य प्रक्रिया भाग - १	स्व अध्ययन / पाठ्यपुस्तक	पाठाचे वाचन करा. आशय लक्षात येण्या करिता पुस्तकातील चित्रांचे निरीक्षण करा. आंतरजालच्या मदतीने पूरक माहिती व चित्रे मिळवा. अडचण आल्यास शिक्षकांसोबत दूरध्वनी द्वारे संपर्क साधा. पुस्तकातील पान क्र. २९ वरील स्वाध्याय सोडवा. अडचण आल्यास शिक्षकांसोबत दूरध्वनी द्वारे संपर्क साधा.

धन्यवाद !